

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาระดับบทบาทผู้ปกครองและแนวทางการส่งเสริมบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้อิสลามศึกษาของนักเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสตูล ในบทนี้จะกล่าวถึงวิธีการดำเนินการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลตาม ลำดับดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยผู้ปกครองนักเรียนในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล จำนวน 18,378 คน โดยกำหนดจาก จำนวนนักเรียน 1 คน ต่อผู้ปกครอง 1 คน

3.1.2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 392 คน ดังตารางที่ 2 ซึ่งได้มาโดยการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Yamane (ผ่องศรี วานิชย์ศุก วงศ์ 2546 : 104)

$$n = \frac{N}{1 + N(0.05)^2}$$

โดย n แทน ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N แทน ขนาดประชากร

(0.05) แทน ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้

$$392 = \frac{18,378}{1 + 18,378(0.05)^2}$$

ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง คือ 392 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบง่าย (Random Sampling) โดยเลือกผู้ปกครองที่มีลูกเรียนในชั้นประถมศึกษา แต่ละอำเภอ โดยเลือกตามขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก อย่างละ 1 โรงเรียน

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้ปกครองนักเรียน

อำเภอ	จำนวนโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
เมืองสตูล	36	6,712	143
ควนโดน	13	1,419	32
ควนกาหลง	11	1,291	27
ท่าแพ	17	2,000	43
ละงู	40	4,808	103
ทุ่งหว้า	14	1,507	32
มะนัง	4	569	12
รวม	135	18,378	392

3.2 เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.2.1. ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากหลักการและแนวความคิดที่ศึกษาจาก เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาท ผู้ปกครอง ในการส่งเสริมการเรียนรู้อิสลามศึกษาของ นักเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสตูล จำนวน 2 ชุด

ชุดที่ 1 แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมี ลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้อิสลามศึกษาของนักเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสตูล

แบบสอบถามนี้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดเกณฑ์ในการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาท ผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้อิสลามศึกษาของนักเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสตูล ด้วยวิธีการกำหนดน้ำหนักคะแนน 5 ระดับดังนี้

5 หมายถึง การส่งเสริมการเรียนรู้อิสลามศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง การส่งเสริมการเรียนรู้อิสลามศึกษา อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง การส่งเสริมการเรียนรู้อิสลามศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง การส่งเสริมการเรียนรู้อิสลามศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง การส่งเสริมการเรียนรู้อิสลามศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

แบบสอบถามนี้ ประกอบด้วยข้อคำถามใน 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการเอาใจใส่ติดตามผลการเรียน

2. ด้านการให้ความรู้เพิ่มเติม

3. ด้านการปรับปรุงแก้ไขและซ่อมเสริม

4. ด้านการสนับสนุนและเสริมกำลังใจ

5. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมบทบาท

ผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้อิสลามศึกษาของนักเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสตูล

ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยสร้างขอบข่ายการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย แนวทางการส่งเสริมบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้อิสลามศึกษาของนักเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสตูล

3.2.2. วิธีการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยทั้งแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. การสร้างแบบสอบถาม

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้อิสลามศึกษาและบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้อิสลามศึกษาของนักเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสตูล

1.2 กำหนดโครงสร้างบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้อิสลามศึกษาของนักเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสตูล เป็น 5 ด้าน คือ

1. ด้านการเอาใจใส่ติดตามผลการเรียน
2. ด้านการให้ความรู้เพิ่มเติม
3. ด้านการปรับปรุงแก้ไขและซ่อมเสริม
4. ด้านการสนับสนุนและเสริมกำลังใจ
5. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้

1.3 สร้างแบบสอบถามแต่ละด้านให้ครอบคลุมโครงสร้างที่เกี่ยวกับบทบาทผู้ปกครอง ในการส่งเสริมการเรียนรู้อิสลามศึกษาของนักเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสตูล

1.4 นำแบบสอบถามที่สร้างเรียบร้อยแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำในการปรับปรุง

1.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจ โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับโครงสร้างของแบบสอบถามทั้ง 5 ด้าน แล้วนำข้อเสนอแนะในสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข มาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

1.6 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงในการใช้ภาษา

1.7 นำแบบสอบถามที่ได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วมาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมให้เหมาะสม แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

2. การสร้างแบบสัมภาษณ์

2.1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างแบบสัมภาษณ์จากตำรา เอกสาร และงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องแล้วนำแนวคิดที่ได้มาสร้างแบบสัมภาษณ์

2.2 สร้างแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้อิสลามศึกษาของนักเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสตูล

2.3 นำแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านอิสลามศึกษา ต่อไป

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากวิทยาลัยอิสลามศึกษา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ถึง ผู้ปกครองนักเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสตูล เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ส่งแบบสอบถามถึงกลุ่มตัวอย่างและกำหนดส่งคืนภายใน 15 วัน โดยผู้วิจัยจะเดินทางไปเก็บด้วยตนเอง

2.2 แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยประสานงาน นัดวัน เวลาการสัมภาษณ์และออกสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและได้บันทึกผลการสัมภาษณ์ลงในแบบบันทึกการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ดังรายละเอียดในตาราง 3

ตารางที่ 3 กำหนดการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง จำนวน 10 ท่าน

ลำดับ ที่	ชื่อ - นามสกุล	สถานที่ทำงาน	ตำแหน่ง	วัน เดือน ปี	เวลา
1	นายอดุลย์ ม่าหะรีม	โรงเรียน กำแพงวิทยา	ประธานเขต 3	21 ก.ค.55	12.00
2	นายอารีย์ ตาเอ็น	โรงเรียน บ้านแปะ-ระเหนือ	นายกสมาคม ครูอิสลามศึกษา สตูล	21 ก.ค.55	14.00
3	นายเสดอหามาต ศรียาน	สำนักงานการศึกษา เอกชนจังหวัดสตูล	นักวิชาการ อิสลามศึกษา	21 ก.ค.55	14.43
4	นายอับดุลกอเดีร์ หลงกอหราบ	มัศยิดมุฮัมมะดียะฮ์ บ้านควนโพธิ์	อิหม่าม	21 ก.ค.55	16.00
5	นายวิรายุทธ ละเมาะ	โรงเรียน อัลฟุรกอนวิทยา	ผู้อำนวยการ	2 ก.ย.55	16.00
6	นายอับคนมาเล็ก ดาเร๊ะมีน	โรงเรียนนิต้า ศึกษาศาสตร์	ผู้จัดการ	14 ก.ย.55	20.00
7	นายรอเจด ไบกาเต็ม	โรงเรียนมุสลิมศึกษา	ผู้จัดการ	16 ก.ย.55	13.25
8	นายอับดุลลอฮ์ อาเก็ม	สำนักงาน คณะกรรมการ อิสลามประจำ จังหวัดสตูล	รองประธาน ฝ่ายวิชาการ	16 ก.ย.55	14.00
9	นายอับคนเราะหมาน กองบก	สำนักงาน คณะกรรมการ อิสลามประจำ จังหวัดสตูล	รองหัวหน้า ฝ่ายการศึกษา	30 ก.ย.55	19.28
10	นายคนตอเหลบ หมาดเหยด	สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถม ศึกษาจังหวัดสตูล	ศึกษานิเทศ	3 ธ.ค.55	14.00

3. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ มาตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ตามประเภทและลักษณะของข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่และร้อยละของแต่ละรายการ
2. แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของระดับบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้อิสลามศึกษาของนักเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสตูล วิเคราะห์ข้อมูลโดย

2.1 หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อและรายด้านเพื่อทราบ ระดับบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้อิสลามศึกษาของนักเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสตูล

2.2 นำค่าเฉลี่ยมาแปลผลโดยเทียบกับเกณฑ์สัมบูรณ์ ด้วยวิธีการใช้ขอบเขตที่แท้จริง (Exact Limits) คัดแปลงจาก วัน เดชพิชัย (2535 : 531-532) ดังนี้

- 4.51 - 5.50 แปลความหมายว่า มีการส่งเสริมการเรียนรู้อิสลามศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51 - 4.50 แปลความหมายว่า มีการส่งเสริมการเรียนรู้อิสลามศึกษาอยู่ในระดับมาก
- 2.51 - 3.50 แปลความหมายว่า มีการส่งเสริมการเรียนรู้อิสลามศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51 - 2.50 แปลความหมายว่า มีการส่งเสริมการเรียนรู้อิสลามศึกษาอยู่ในระดับน้อย
- .00 - 1.50 แปลความหมายว่า มีการส่งเสริมการเรียนรู้อิสลามศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. หาค่าการทดสอบเอฟ (F - test) เพื่อเปรียบเทียบระดับบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้อิสลามศึกษาของนักเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสตูล จำแนกตาม เพศ ความเกี่ยวข้องกับนักเรียน อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา ระดับรายได้ และภูมิฐานะของผู้ปกครองนักเรียน

เป็นรายด้านและโดยรวม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) หากพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe' Method)

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ผู้วิจัยใช้ในการวิจัยมีดังนี้

1. ค่าร้อยละ
2. ค่าเฉลี่ย
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
4. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่มี 2 กลุ่ม โดยการทดสอบค่าที (T-test)
5. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่มีตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป ใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test) จากวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว
6. หากพบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย จะทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe' Method)